

ENHET FOR LANDBRUK OG MILJØ

NYHETSBREV

Januar 2025

GODT NYTT ÅR

Foto; Oddny Kalvik

LANDBRUKSKONTORET FOR ALVDAL OG TYNSET

Telefon; 62 48 90 60

Epost: postmottak@alvdal.kommune.no eller postmottak@tynset.kommune.no

Facebook side; [Landbrukskontoret](#) Alvdal og Tynset

MØTESERIE BONDEN SOM BEDRIFTSLEDER I NORD-ØSTERDALEN

Tynset: mandag 2. desember – kommunestyresalen, Tynset Rådhus

Folldal: torsdag 5. desember – Gruvekraa, 2580 Follidal

Alvdal: 11. desember – Huset Aukrust, Alvdal

Os/Rørø/Holtålen: 14. januar – Støstuga Kulturhus, Rørø

Tolga: torsdag 16. januar – Midarheim, Tolga Kulturhus

Rendalen: 21. januar – kommunestyresalen, Berget

Bonden som bedriftsleder – velg ditt kurs i regionen

Målet for kursene er å gi innsikt i god ledelse av landbruksvirksomheter. Små og store beslutninger i det daglige påvirker din lønnsomhet. Framtidsstro og politikk påvirker bondens strategier, men det er også mye du selv kan styre når du har et realistisk bilde av egen drift. Regionens landbrukskontorer inviterer til et kompetanseløft!

INNHOOLD:

KL. 10.00	Velkommen v/landbrukskontoret
KL. 10.15	Økonomisk oversikt i landbruket i regionen og hvordan står det til? v/Odd Jarle Skogsved, Økoråd <u>Vekstra</u> Nord-Øst
KL. 10.45	Tjener du penger i din produksjon og hvem skal du drøfte egne planer med? v/Hans Olav Trøan og Johannes Borgfjord, Økoråd <u>Vekstra</u> Nord-Øst
KL. 11.30	Varm lunsj med god tid til prat rundt bordet
KL. 12.30	Kan du selv påvirke vilkårene i banken? v/Ann Brudevoll, SpareBank 1 Østlandet
KL. 13.00	Bedriftsledelse på gårdsnivå. Har du en lønnsom strategi for din drift? Hvilke prioriteringer skal styre utviklingen og gi deg og familien det gode liv? v/Erling Aas-Eng, Rådhuset Vingelen

Velkommen

Det er begrenset med antall plasser

Deltagelse er gratis – det blir servert varm lunsj

Meld deg på ønsket sted ved å kontakte landbrukskontoret. Påmeldingsfristen varierer

rådhuset
vingelen

ØkoRåd
Vekstra Nord-Øst

SpareBank 1
ØSTLANDET

Tynset kommune

Alvdal kommune

Follidal kommune

Tolga kommune

OS KOMMUNE

Røren tjeilte Røren kommune

HOLTÅLEN KOMMUNE

Rendalen kommune

Påmeldingsfrist i dag, 10 januar:

Os/Rørø/Holtålen: Kontakt Per Ove Nordskogen Volden tlf: 90 73 42 21

Tolga: Kontakt anne-mari.stenseth@tolga.kommune.no, tlf: 99 22 79 36

FELTKONTROLL AV HJORTEVILTKJØTT TYNSET 30.01.25

**Skogkurs arrangere kurs i feltkontroll av hjorteviltkjøtt
på Tynset 30. januar 2025!**

Torsdag 30. januar 2025

KL 09:00 – 17:00

Deltakeravgift kr 2 500

Landbrukets Hus, Tynset

Påmeldingen stenger torsdag 23. januar 2025 kl. 23:00

Skogkurs har utviklet bransjestandard og et kursopplegg med tilslutning av Mattilsynet. Dette er et endags teorikurs som arrangeres over hele landet.

I henhold til de nye forskriftene, skal Mattilsynet vurdere og gi sin tilslutning til opplegget for opplæring av feltkontrollører. Skogkurs har utviklet standard kursopplegg godkjent av Mattilsynet. Dette er et endags teorikurs over 8 timer som foregår innendørs - med forelesninger, erfaringsutvekslinger og demonstrasjoner.

Kursprisen er satt til kr 2 500,-

Inkludert i prisen er mat i kurstiden og kursdokumentasjonen som er:

- Bransjestandard for feltkontroll av hjorteviltkjøtt
- Fagheftet "Feltkontroll av hjorteviltkjøtt" (62 sider)
- 20 erklæringsblanketter med buntestrips
- Samleliste for kontrollerte dyr

Ved kursets slutt vil godkjent feltkontrollør få utdelt kursbevis.

Krav til deltakerne

Kun personer med minimum 5 år som registrert jeger og minimum 5 års erfaring som hjorteviltjeger og som har aktivt deltatt i slakting av minimum 20 hjortevilt, kan delta på kurs og tildeles kontrollmyndighet. Det kreves ikke skriftlig dokumentasjon på dette, men vi baserer oss på gjensidig tillit.

Personer som ikke fyller kravet for å bli feltkontrollør, kan delta på kurset, uten å blir godkjent feltkontrollør.

Kursinnhold:

- Lovverk og administrative bestemmelser
- Kjøttkvalitet, hva er det?
- Hjortevilts anatomi, fysiologi og adferd
- Sykdommer hos hjortevilt i Norge
- Skader på hjortevilt
- Miljøforurensing, kjennetegn og helsefare
- Livet i dødt hjorteviltkjøtt. Bakterier, virus og sopp
- Kjøttthgiene i praksis, kjøttthåndtering
- Lokaler til slakting og lagring av kjøtt
- Standard for feltkontroll av hjorteviltkjøtt
- Rutiner ved feltkontroll og omsetning av hjorteviltkjøtt

Instruktører:

Urd Langeland, Mattilsynet

Dagh Bakke, Skogkurs

Fra båsfjøs til løsdrift

Tilskudd til forstudie for investeringer innen tradisjonelt landbruk

Uansett hvilke planer du har for ditt bruk/fjøs så kan det være lurt å søke om midler for å avklare brukerfamiliens framtidsplaner, få en oversikt over hvilke ressurser man disponerer, hvor mye man kan investere samt kartlegging av eksisterende bygningsmasse.

Disse midlene er prioritert til dere som vurderer omlegging fra båsfjøs til løsdrift innenfor storfe. Her kan du få inntil kr 100.000 til å finansiere eksterne kostnader.

I denne prosessen er det viktig å se på mulighetsrommet på din gård. Her må du sette deg i førersetet og finne ut hva du ønsker svar på. Du kan få opp til kr 100.000 til å få avklart din situasjon, uten at det koster deg noe annet enn din arbeidstid. Det kan hende at man må ha flere skisser av fjøset før man kommer fram til riktig løsning på ditt bruk. Det kan også hende at man finner ut at man ikke skal fortsette etter 2034 noe som også er helt greit.

Det er også viktig å koble på driftsplanlegger som ser på hvilke økonomisk handlingsrom som er på ditt bruk. Har man behov for å koble på regnskapsfører, Tine og bank, så er det nå man må koble på de gode hjelperne. Mulig de også bør kobles sammen til felles dialog og samhandling.

I kostnadsoverslagene går det igjen fokus på avklare egne mål for drifta framover samt foreta en ressursanalyse for å finne ut hvilken retning man kan gå. Få utarbeidet ulike driftsopplegg med økonomiske vurderinger. Ta en utsjekk av bygningsmassen sin egnethet for videre satsning. Tegninger og skisser med tilbygg og løsning for løsdrift, se på ulike kostnadsoverslag for alternative løsninger.

Sjekk bygget ditt!

Det er ei god investering å få en rådgiver til å ta en sjekk på tilstanden av bygget/gjødsellageret. Mange bygg og konstruksjoner i landbruket er utsatt for sterk påkjenning av ulike faktorer som husdyrgjødsel, gasser, vind, nedbør og annen slitasje over tid.

Å få noen til å ta en vurdering av bygget kan være en god investering uansett hvilke planer du sitter med.

For dere som vurderer løsdriftsfjøs og kan søke om tilskudd til forstudie? Del av dette tilskuddet kan brukes til å få finne ut av tilstanden på eksisterende driftsbygning og gjødsellager.

NLR har tilbud om tilstandsvurdering av bygg. Se nlr.no

Innovasjon Norge - prioriteringer innenfor tradisjonell landbruk 2025

Status per januar 2025

Tradisjonelt landbruk

Søknader behandles etter prioritet og dato. Søknader med lavere prioritet må forvente noe lenger saksbehandlingstid.

Vi anbefaler å søke så tidlig som mulig. Dette gjelder spesielt særskilt prioriterte prosjekter som ombygging fra bås til løsdrift for storfe.

Tilleggsnæring/andre landbruksbaserte næringer

Søknader behandles etter prioritet og dato.

Tradisjonelt landbruk i prioritert rekkefølge (prioriteringer for 2025 vil bli oppdatert i februar/mars)

1a) Grovfôrbaserte husdyrproduksjoner

Melkeproduksjon. Tilpassing til dyrevelferdskrav og løsdriftskravet som trer i kraft i 2034 prioriteres

Ammeku, sau og geit. For produksjoner med markedsdekning gis moderniseringstiltak prioritet foran kapasitetsutvidelser.

1b) All økologisk produksjon forutsatt marked

2) Planteproduksjon for salg

Varige investeringer innen grønnsaker, frukt og bær.

Lager og tørkeanlegg til korn.

3) Kraftfôrbaserte husdyrproduksjoner. Prosjekter med formål om å bedre dyrevelferden prioriteres.

Generasjonsskifte-tilskudd til personer under 35 år, som i forbindelse med overtagelse av landbrukseiendom trenger å gjennomføre mindre investeringer med kostnadsoverslag inntil 2 millioner kroner, prioriteres uavhengig av produksjon.

Søknadsfrist

Ingen søknadsfrist. Det er fortløpende behandling så lenge det er tilgjengelige midler.

Landbrukskontorene er førstelinjetjeneste for Innovasjon Norge. De kan bistå med veiledning i forbindelse med søknadsprosessen.

Støtteutmåling

Hver sak vurderes individuelt. Utmåling av støtte skjer ut fra en helhetlig vurdering av lønnsomhet, risikoavlastning og hvor mye støtte som er nødvendig for at prosjektet kan gjennomføres.

Innlandet har begrensede tilskuddsrammer sammenlignet med antall søknader, og det anbefales å benytte en støttesats på 15-25 % i budsjetter og driftsplaner. For ombygging fra bås til løsdrift for storfe, kan det benyttes noe høyere støttesats.

SAMFUNNSENTREPRENØREN DEN NYE INOVATØREN

Målet med kurset er: 1) Å styrke den lokale vekstkrafta i kommuner og regioner
2) Å gi nyskapere kompetanse og mulighet til å gå videre med sine planer.

Vi inviterer til kursstart

OBS OBS NY DATO Torsdag 23. januar 2025, klokka 09.00 OBS NY DATO

Sted for kurset er

Malmplassen Gjestegård, Brugata 1, Tolga

Kurset gjennomføres i samarbeid med **Høgskulen for Grøn Utvikling**. www.hgut.no
Faglig ansvarlig er seniorforskar **Johan Barstad** som er samfunnsøkonom og lokalsamfunnsplanlegger.

Kurset gjennomføres med 3 samlinger à 2 dager i løpet av januar/februar 2025.
Kurset koster kr. 9.000,-, men **pris per deltaker denne gangen er kr. 3.000,-** fordi dette inngår som siste kurs i det europeiske samarbeidsprosjektet ProGREEN (Promoting and Upgrading Green Skills in Agriculture).

Kurset gir grunnleggende innføring i *utviklingskompetanse*, som dreier seg om å kunne identifisere nyskapings- og handlingsrom. En kunnskapsmodell som søker å gjøre teori relevant for praktisk handling og lære opp evnen til å se potensialet i egne ressurser – *se det eksisterende med nye øyne!* Se vedlagte kursplan.

Kurset kan være særs nyttig ved overtakelse/videreutvikling av landbrukseiendom, fra hobby til næring, ønske om å skape liv og virksomhet i bygda, kommunens folk innen næring/landbruk/miljø, kultur/fritid, sosiale tjenester, rådgivning osv.

Har du faglige spørsmål så ta kontakt med fagansvarlig Johan Barstad på johan@hgut.no eller på telefon 920 37 327.
Eller med per@fjellugla.no tlf. 917 02 777 eller marit@fjellugla.no tlf. 958 98 052.

Bindende påmelding SNAREST til post@fjellugla.no eller tlf. 62 48 13 55.
Marit Smedaas Andersen, daglig leder/studierektor

Fjellugla Kompetanse AS

Org.nr. 995 971 240

Tomtegata 11, postboks 121, 2501 Tynset. Telefon 62 48 13 55, e-post post@fjellugla.no
Ragnvald Johnsen, Orkanger. Telefon 920 54 167, e-post rai@fjellugla.no

www.fjellugla.no

AKS

Avansert Studieforbund

Medlem av Akademisk Studieforbund

Seterdrifta inn på Unescos lister over immateriell kulturarv

Etter lang tids arbeid er seterkulturen nå innstilt til å bli innskrevet i Unescos liste over immateriell kulturarv. Den 4. desember blir seterkulturen skrevet inn på Unescos liste over immateriell kulturarv. Det er Norge og Sverige som sammen har nominert seterkulturen. Håpet er at en slik heder fra Unesco skal være med på å heve statusen til seterdriften og hjelpe til med å videreføre denne tradisjonen inn i en ny tid», skriver Norsk Seterkultur på sine nettsider.

I innstillingen skriver Unesco at seterbruket er viktig som kilde for lokalt produsert mat, at det står for overføring av kunnskap og tradisjoner både innenfor familiene og for nye interesserte, og at seterdriften fremmer helse og velvære både for seterbrukerne selv og gjester på setra.

Foto: Eivind Negård

Landbrukskontoret minner om:

Husk etterregistrering til produksjonstilskudd i dag 10.januar

Husk fristen i dag 10. januar for etterregistrering i søknad om produksjonstilskudd.

Dette må eventuelt etterregistreres:

- Avløserutgifter
- Dyr sanket fra utmarksbeite etter 15. oktober

Logg deg inn i søknaden på samme måte som da du sendte inn søknaden. Klikk på knappen «Endre og lever søknad», og gjør de etterregistreringene du ønsker. Husk å kontrollere og sende inn søknaden på nytt etter at du har lagt inn de etterregistrerte opplysningene.

Logg inn via landbruksdirektoratet

<https://www.landbruksdirektoratet.no/.../produksjonstilsk...>

Prosjektet Beredskapsplan på gårdsnviå

- Kveldsmøter med kveldsmat, februar i perioden 4-20 februar
 - o Alvdal 19.februar
 - o Kvikne 12. februar
 - o Tyllidalen 11. februar
 - o Tynset

Endelig program og datoer sendes ut i neste nyhetsbrev

- Beredskapsplanen og gruppearbeid
 - o Fullføres før påska 2025
 - Tunksisser kan sendes fortløpende til mariann.totlund@alvdal.kommune.no

Landbrukskontorets Facebook-side

Ut over kontorets nettsider via kommunenes hjemmesider, har vi også en egen Facebook-side som flere og flere, både i og utenfor landbruket i kommunene våre, følger med på. Alt fra nyhetsoppslag til informasjon om søknadsfrister og aktuelle fagturer/fagmøter lenker vi fortløpende opp – etter beste evne, så følg oss gjerne!

Klikk deg inn på: <https://www.facebook.com/landbrukAlvdalTynset/>

Staben ved landbrukskontoret

Kontaktinformasjon:

Landbrukskontoret sitt felles sentralbord; tlf; 62 48 90 60

- Mariann Totlund, 480 11 794 / mariann.totlund@alvdal.kommune.no
- Ylva Sneltvedt, 477 91 519 / ylva.sneltvedt@alvdal.kommune.no (jobber mandag til torsdag)
- Kristian Lund-Vang, 906 67 974 / kristian.lund-vang@alvdal.kommune.no
- Randi Brænd, 477 91 518 / randi.braend@alvdal.kommune.no (jobber: mandag, tirsdag og fredag)
- Marit Eggen, 959 34 392 / marit.eggen@alvdal.kommune.no (jobber mandag til torsdag)
- Anders Jensen, 477 91 517 / anders.jensen@alvdal.kommune.no
- Birgit Elise Arnegard, 941 45 652 / birgit.elise.arnegard@alvdal.kommune.no
- Astrid Alice Haug, 950 57 513/ astrid.alice.haug@alvdal.kommune.no

Foto: Landbrukskontoret